

WIADOMOŚCI
HYDRO-
BIOLOGICZNE*

Aleksander Wróblewski
(2 XII 1911 — 1 II 1985)

Hydrobiologia polska poniosła bolesną stratę — zmarł Profesor dr Aleksander Wróblewski.

Profesor Wróblewski urodził się 2 grudnia 1911 r. w Poznaniu. W 1922 r. rozpoczął naukę w Gimnazjum im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Po zdaniu egzaminu dojrzałości w 1930 r. jako ochotnik odbył roczną służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty w Jarocinie. W 1931 r. rozpoczął studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego. Ukończył je w 1936 r. uzyskując na podstawie pracy pt. „Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Heteroptera*) wodne okolic Poznania”, wykonanej w Katedrze Zoologii pod kierunkiem prof. J. Grochmalickiego, dyplom magistra filozofii w zakresie zoologii wraz z anatomią porównawczą. Będąc na IV roku studiów podjął pracę jako laborant w Katedrze Zoologii, gdzie pracował do 1939 r. W 1936 r. odbył praktykę nauczycielską

* Redagują: Eligiusz Pieczyński i Jan Igor Rybak (Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne).

w Miejskim Gimnazjum Kupieckim w Poznaniu, w którym do wybuchu wojny nauczał biologii, chemii i fizyki. Całą okupację Profesor Wróblewski przeżył jako jeńiec wojenny w niemieckich oflagach Eichstaedt (Bawaria), Oberlangen (Emslandia), Hoffnungsthal (Nadrenia) i Mühlberg (Saksonia). Po zakończeniu wojny wraca do kraju, zatrzymując się początkowo we Wrocławiu, gdzie od maja do września 1945 r. bierze udział w ratowaniu mienia zniszczonego Uniwersytetu. Na prośbę prof. K. Simma powrócił do Poznania, gdzie w końcu 1945 r. rozpoczął pracę na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza, kontynuując ją do 1950 r. W 1946 r. uzyskał stopień doktora nauk ścisłych w zakresie zoologii na podstawie rozprawy pt. „Nowy gatunek krajowy z rodziny *Veliidae* (*Heteroptera*)”. W latach 1950—1953 kierował pracami Muzeum Przyrodniczego w Poznaniu, przyczyniając się w znacznym stopniu do ratowania mocno zniszczonych i rozproszonych w czasie wojny zbiorów przyrodniczych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (PTPN), odbudowy księgozbioru oraz modernizacji i rozbudowy budynku Muzeum. W 1953 r. powierzono Profesorowi Wróblewskiemu kierownictwo poznańskiego Oddziału Instytutu Zoologicznego PAN, w skład którego weszło Muzeum Przyrodnicze. Oddziałem Instytutu kierował do lipca 1975 r. (sprawując jednocześnie opiekę nad wszystkimi zbiorami zoologicznymi PTPN), kiedy placówka ta w wyniku reorganizacji została zlikwidowana, wchodząc w skład nowo utworzonego Zakładu Biologii Rolnej PAN w Poznaniu. W 1954 r. mianowany został docentem, a w 1963 r. Rada Państwa nadała Mu tytuł profesora nadzwyczajnego.

Liczne publikacje Profesora Wróblewskiego poświęcone są głównie wodnym pluskwiakom różnoskrzydłym (*Heteroptera*). Bardzo dobrą znajomość tej grupy owadów zawdzięczał w dużej mierze długoletniej współpracy z prof. T. Jaczewskim, którego osobowość i warsztat naukowy wywarły duży wpływ na kierunki rozwoju Jego badań naukowych. W badaniach pluskwiaków wodnych Profesor Wróblewski skoncentrował się na podrodzynie *Micronectinae* (*Corixidae*), głównie na rodzaju *Micronecta* Kirk. Pierwszym rezultatem tych badań była monografia krajowych gatunków rodzaju *Micronecta*, a następnie liczne prace systematyczno-taksonomiczne o *Micronectinae* Związku Radzieckiego, Wietnamu, Hongkongu, Cejlonu, Australii, Afryki i różnych krajów Europy. Oddzielne prace Profesora Wróblewskiego dotyczyły pluskwiaków wodnych różnych regionów Polski (zwłaszcza okolic Poznania, wyspy Wolin, Pomorza Zachodniego) oraz południowej i wschodniej Azji (m.in. Mongolii — razem z prof. T. Jaczewskim); szczególną uwagę poświęcał rodzinom *Veliidae* i *Saldidae*. Profesor Wróblewski jest także autorem (razem z prof. T. Jaczewskim) kluczy do oznaczania pluskwiaków wodnych naszego kraju (obejmujących *Corixidae*, *Notonectidae*, *Pleidae*, *Nepidae*, *Naucoridae*, *Aphelocheiridae*, *Hebridae*, *Mesoveliidae*, *Veliidae*, *Hydrometridae*, *Gerridae*), wydanych drukiem w znanej serii „Klucze do oznaczania owadów Polski”. Profesor Wróblewski żywo interesował się także historią nauk przyrodniczych w Polsce. Z dziedziny tej opublikował m.in. pracę o historii hydrobiologii w Wielkopolsce, stanowiącą osobny rozdział wydanego w 1973 r. monumentalnego zbiorowego opracowania „Nauka w Wielkopolsce. Przeszłość i terażniejszość”.

Na uwagę zasługuje także działalność redakcyjna i wydawnicza Profesora Wróblewskiego, który przez wiele lat pełnił różne obowiązki i wykonywał rozmaite prace redakcyjne dla „Polskiego Pisma Entomologicznego” oraz „Fauny Słodkowodnej Polski”. Należy podkreślić, że wydawanie „Fauny Słodkowodnej Polski” — wydawnictwa założonego pół wieku temu przez T. Jaczewskiego i T. Wolskiego — zostało wznowione właśnie z inicjatywy Profesora Wróblewskiego po prawie 20-letniej przerwie wydawniczej. W latach 1974—1982 Profesor Wróblewski był redaktorem naczelnym „Fauny Słodkowodnej Polski”, a następnie, po przejęciu tego wydawnictwa przez Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne, pełnił obowiązki prze-

wodniczącego rady redakcyjnej. Profesor Wróblewski jest także autorem jednego z zeszytów tego wydawnictwa poświęconego pluskwiakom wodnym. W pracy redakcyjnej był niezwykle sumienny i bardzo wymagający w stosunku do autorów. Na ogół osobiście redagował większość tekstów.

Profesor Wróblewski był głównie zoologiem—entomologiem. Osobiście uważał się za hydrobiologa zajmującego się powiązaniem między różnymi środowiskami wodnymi i entomofauną. Zainteresowania hydrobiologiczne wyniósł niewątpliwie z Katedry Zoologii Uniwersytetu Poznańskiego, kierowanej przez prof. J. Grochmalickiego. Po wojnie rozwijał je w Muzeum Przyrodniczym, gdzie jeszcze przed włączeniem tej placówki do PAN zaczęto kształcić liczny zespół specjalistów do różnych grup zwierząt wodnych, a później w Oddziale Instytutu Zoologicznego PAN. W latach 1970—1974 Profesor Wróblewski kierował zespołowymi badaniami fauny dennej podgrzanych jezior okolic Konina, których wyniki zaprezentowane zostały w oddzielnym tomie „Monografii Fauny Polski”, wydanym drukiem pod Jego redakcją.

Profesor Wróblewski był członkiem rad naukowych Zakładu Biologii Rolnej i Leśnej PAN w Poznaniu oraz Zakładu Biologii Wód PAN w Krakowie. Aktywnie uczestniczył w pracach Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (Komisji Biologicznej) oraz Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego, w którym pełnił różne funkcje z wyboru (m.in. przewodniczył przez kilka lat poznańskiemu oddziałowi PTH oraz był członkiem komisji rewizyjnej Zarządu Głównego PTH).

Profesor Wróblewski odznaczony był Medalem 10-lecia Polski Ludowej, Odznaką Grunwaldzką, Złotą Odznaką „Zasłużony dla Dolnego Śląska” i Medalem 30-lecia Polski Ludowej.

W ostatnich miesiącach Profesor Wróblewski intensywnie pracował nad nowym opracowaniem systematyki i taksonomii *Micronectinae*. Nie zostało ono niestety zakończone.

Profesor Wróblewski odszedł od nas przedwcześnie. Cześć Jego pamięci!

Krzysztof Kasprzak

II międzynarodowa konferencja INTECOL-u poświęcona środowiskom podmokłym (Třeboň, Czechosłowacja, 13—23 VI 1984 r.)

Konferencja Międzynarodowego Towarzystwa Ekologicznego (INTECOL) zorganizowana była przy współpracy również innych organizacji międzynarodowych: SCOPE, UNESCO/MAB, ISEM i SIL. Gospodarzem konferencji był Instytut Botaniki Czechosłowackiej Akademii Nauk. Zgodnie z przyjętym przez organizatorów szerokim rozumieniem terminu „wetlands”, użytym w nazwie konferencji, tematyka spotkania była bardzo rozległa i obejmowała torfowiska, litoral jezior i stawów, jak też sawanny, zalewowe bagniska nadmorskie i namorzyny. Konferencja skupiła 200 uczestników z pięciu kontynentów. Wygłoszono 76 referatów, odbyło się kilka sesji plakatowych (70 prezentacji) i 11 wieczornych dyskusji okrągłego stołu.

Obrady rozpoczęły się serią referatów poświęconych środowiskom podmokłym różnych rejonów świata. Referaty te, prezentowane w większości przypadków przez wybitnych specjalistów i ilustrowane pięknymi przezroczami, wzbudziły duże zain-